

שים לב: כתוב את התשובות בקיצור. לפעמים מספיק לכתוב משפט אחד או מילים אחדות, אבל העתקה של פסוק או פירוש לא תיחשב לתשובה.

חלק ראשון – שאלות מקיפות

פרק ראשון (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע שאלות: על שלוש מהשאלות 1-4 ועל אחת מהשאלות 5-6. (לכל שאלה – 10 נקודות)

ענה על שלוש מהשאלות 1-4.

1. עיין ב**בראשית**, פרק א'.

א. עיין בפסוקים כ"ד-ל"א.

בקטע זה יש הבדלים בין הסיפור על בריאת האדם ובין הסיפור על בריאת בעלי החיים. ציין שני דברים שבהם נבדל האדם מבעלי החיים. צטט מהתורה את הביטויים המתאימים.

ב. תיאור כל אחד מימי הבריאה בפרק א' מסתיים במילים דומות.

(1) במה שונה הסיום של תיאור היום השני מהסיום של תיאור שאר הימים,

ואיך אפשר להסביר את הסיום של היום השני?

(2) במה שונה הסיום של תיאור היום השני מהסיום של תיאור שאר הימים,

ואיך אפשר להסביר את הסיום של היום השישי?

2. עיין ב**בראשית**, פרק מ"ב, פסוקים ג'-כ"ג.

א. עיין בפסוקים ג'-כ'.

(1) הָבֵא שלוש דוגמאות להתנהגות הקשה של יוסף אל אָחִיו.

(2) לפי פסוקים אלה, כיצד יוסף מסביר לאחיו את השינוי לטובה בהתנהגותו אליהם?

בתשובתך צטט את לשון התורה.

ב. כיצד האחים של יוסף מסבירים לעצמם את ההתנהגות הקשה של יוסף אליהם?

בסס את תשובתך על לשון התורה.

3. עיין ב**ויקרא**, פרק י"ט, פסוק ג'.

א. "איש אמו ואביו תִּירָאוּ".

צטט מעשרת הדיברות את המצווה המקבילה למצווה זו.

הסבר את ההבדל בין תוכן המצווה ב**ויקרא** ובין תוכן המצווה בעשרת הדיברות.

ב. (1) "וְאֵת שִׁבְתֵּי תִשְׁמְרוּ".

איזו הלכה לומדים מכך שמצוות השבת כתובה מיד אחרי המצווה "איש אמו ואביו

תִּירָאוּ"?

(2) עיין בפסוק ל' (בפרק י"ט).

איך מקיימים את המצווה "וּמִקֵּדְשֵׁי תִירָאוּ"?

4. עיין ב**דברים**, פרק ט"ז, פסוקים א'-י"ז.

א. בקטע זה התורה מציינת מצוות עֲשֵׂה, הַמְשׁוֹתֶפֶת לחג המצות, לחג השבועות ולחג הסוכות.

צטט את המצווה מלשון התורה, וכתוב במילים שלך מהי מצווה זו.

ב. (1) על פי קטע זה, מתי צריך לחגוג את חג המצות, ומתי צריך לחגוג את חג הסוכות?

צטט את לשון התורה.

(2) ציין שתי מצוות שמקיימים רק בחג הסוכות, אשר נזכרות ב**ויקרא**, פרק כ"ג,

פסוקים ל"ג-מ"ג, אבל אינן נזכרות ב**דברים**, פרק ט"ז.

ענה על אחת מהשאלות 5-6.

5. עיין ב**מלכים א**, פרק ב', פסוקים י"ג-ל"ד.

א. עיין בפסוקים י"ג-כ"ה.

"וַיִּשְׁבַּע הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בַה'... כִּי הַיּוֹם יוֹמַת אֲדֹנָיָהוּ" (פסוקים כ"ג-כ"ד).

מדוע נשבע שלמה להרוג את אדניהו? הסבר את תשובתך.

ב. עיין בפסוקים כ"ו-ל"ד.

שלמה קבע כי גם לאביתר הכוהן וגם ליואב בן צרויה מגיע עונש מוות, אך בכל זאת הוא

מעניש אותם באופן שונה זה מזה.

(1) מהי הסיבה הַמְשׁוֹתֶפֶת שבגללה הגיע לאביתר וליואב עונש מוות?

(2) איך מנמק שלמה את העונש השונה שגזר על כל אחד מהם?

6. עיין בישעיה, פרק ב', פסוקים ז'-י"ח.
 א. "וּתְמַלֵּא אֶרְצוֹ אֱלִילִים..." (פסוק ח').
 "וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יִחַלְףוּ" (פסוק י"ח).
 מה גרס למצב המתואר בפסוק ח', ומה גרס למצב המתואר בפסוק י"ח? ענה לאחר עיון בפסוקים ז'-י"ז.
 ב. עיין בפרקנו בפסוקים ז'-ח', ובדברים, פרק י"ז, פסוקים י"ד-כ'.
 מהו העניין המשותף לשני קטעים אלה?

חלק שני – שאלות קצרות

פרק שני – תורה (30 נקודות)

ענה על חמש מהשאלות 7-13 (לכל שאלה – 6 נקודות).

7. עיין בבראשית, פרק ט"ו, פסוקים י"ב-כ"א.
 א. עיין בפסוקים י"ב-ט"ז ובפסוקים י"ז-כ"א.
 מה מוסיף התיאור בפסוק י"ז על התיאור שבפסוק י"ב?
 ב. מה הן ההבטחות הניתנות לאברהם בפסוקים י"ב-ט"ז, ומה הן ההבטחות הניתנות לו בפסוקים י"ז-כ"א?
8. עיין בבראשית, פרק כ"ב, פסוקים א'-י"ט.
 א. בפרשת העקדה מלאך ה' קורא אל אברהם פעמיים.
 מה הייתה המטרה של המלאך בקריאה הראשונה, ומה הייתה המטרה שלו בקריאה השנייה?
 ב. "כי עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה" (פסוק י"ב).
 הסבר מה מיוחד בניסיון העקדה, שדווקא אחריו נאמר לאברהם: "כי עתה ידעתי..."
9. עיין בבראשית, פרק כ"ח, פסוקים י"ב-כ"א.
 א. "ויאמר אֶבְרָם יש ה' במקום הזה... נִיבְרָא ויאמר..." (פסוקים ט"ז-י"ז).
 מה הביא את יעקב לקבוע כי "אכן יש ה' במקום הזה", ומה הייתה הסיבה לִיבְרָאוֹ?
 ב. מה נִדְרַי יעקב לעשות, ומה היו התנאים שקבע לקיום הַנְּדָר?

- 10.** עיין בויקרא, פרק כ"ג, פסוקים כ"ג-ל"ב.
- א. עיין בפסוקים כ"ג-כ"ה.
 (1) איזה חג מתואר בקטע זה?
 (2) צטט מלשון התורה את המצווה המיוחדת לחג זה, וכתוב במילים שלך מהי מצווה זו.
- ב. עיין בפסוקים כ"ו-ל"ב.
 מה ההבדל בין האיסור לעשות מלאכה בחג הנזכר בקטע זה, ובין האיסור לעשות מלאכה בחג שצינת בסעיף א (פסוקים כ"ג-כ"ה)? בסס את תשובתך על לשון התורה.
- 11.** עיין בדברים, פרק א', פסוקים ו'-ח' ופסוקים י"ט-מ'.
- א. משה מצווה את ישראל "פְּנוּ וְסַעוּ לָכֶם... (פסוק ז'); "בְּאוּ וְרִשׁוּ אֶת הָאָרֶץ... (פסוק ח').
 (1) איזה מהציוויים האלה קיימו ישראל, לפי פסוקים י"ט-מ'?
 (2) מדוע לא קיימו ישראל את הציווי האחר? ענה בקיצור.
- ב. לפי המסופר בסוף הקטע, מה היה החשש (הפחד) של ישראל שיקרה לבנים שלהם, ומה הבטיח להם ה' בקשר לכך?
- 12.** עיין בדברים, פרק ח', פסוקים י"א-כ'.
- א. "וְיָרֵם לְבַבְךָ" (פסוק י"ד).
 לפי הקטע, מה עלול לגרום למצב של "וְיָרֵם לְבַבְךָ", ומה עלולה להיות התוצאה השלילית של מצב זה?
- ב. (1) כתוב שתיים מהטובות שעשה ה' לישראל, לפי קטע זה.
 (2) לָשֶׁם מה התורה מזכירה את הטובות שעשה ה' לישראל?
- 13.** עיין בדברים, פרק ט"ז, פסוקים י"ח-כ'.
- א. כתוב במילים שלך את שלוש מצוות "לא תעשה" שהתורה מצווה על הדיינים.
 ב. עיין בדברים, פרק כ"ז, פסוקים י"ז-כ"ו.
 עיין שתי מצוות "לא תעשה", שכתבת בסעיף א ואשר נזכרות גם בקטע זה.

פרק שלישי – נביאים וכתובים (30 נקודות)

ענה על חמש מהשאלות 14-20 (לכל שאלה – 6 נקודות).

14. עיין במלכים א, פרק י"ב.

א. עיין בפסוקים ג'-ט"ו.

"אבי יִסָּר אתכם בשוטים ואני אֶיָּסָר אתכם בַּעֲקָרְבַיִם" (פסוק י"ד).

על פי דברים אלה, מה הייתה תשובת רחבעם לבקשת העם?

ב. עיין בפסוקים כ"ה-ל"ג.

(1) מדוע פחד ירבעם שהממלכה תשוב לבית דוד?

(2) מה עשה ירבעם כדי למנוע זאת?

15. עיין במלכים ב, פרק י"ז, פסוקים א'-כ"א.

א. עיין בפסוקים ג'-י"ב.

(1) מה הייתה הסיבה שבגללה יצא מלך אשור להילחם בשומרון? פֶּרַט את תשובתך.

(2) מה הייתה הסיבה מאת ה' למלחמה זו?

ב. עיין בפרק י"ח, פסוקים א'-ו'.

על פי פסוקים אלה, מדוע לא הִגְלָה ה' את יהודה בזמן שהגלה את ישראל?

16. עיין במלכים ב, פרק כ"ב, פסוקים א'-כ'.

א. עיין בפסוקים ג'-י"א.

(1) מה דרש יאשיהו מחִלְקָהוּ הכוהן הגדול?

(2) מדוע קרע יאשיהו את בגדיו?

ב. עיין בפסוקים י"ח-כ'.

בפסוק כ' נזכרת הבטחה של ה' ליאשיהו.

מדוע ה' מבטיח הבטחה זו ליאשיהו, לפי דברי חולדה הנביאה?

17. עיין **בישעיה**, פרק א', פסוקים י"י-י"ח.
- א. "כי תבאו לראות פני מי בקש זאת מידכם" (פסוק י"ב).
 איך אפשר להסביר את התוכחה של הנביא לישראל בעניין זה – הרי אם הם עולים לרגל למקדש, הם מקיימים מצווה? ענה לאחר עיון בפסוקים י"ב-ט"ו.
- ב. "אם יהיו חטאיכם כשנים כשָׁלֵג ילבינו" (פסוק י"ח).
 בָּאֵר את המשל ואת הנמשל של הנביא.
18. עיין **בישעיה**, פרק מ', פסוקים י"ח-כ"ו.
- א. עיין בפסוקים י"ח-כ'.
- אל מי הנביא פונה בפסוקים אלה, ולאילו מסקנה הם צריכים להגיע, לדעת הנביא?
- ב. עיין בפסוק כ"ו.
 מה צריכים ישראל להבין כאשר יישאו את עיניהם למרום?
19. עיין **בתהלים**, מזמור ט"ו.
- א. בָּאֵר כל אחת מההתנהגויות הבאות של הצדיק:
 – "נבזה בעיניו נמאס" (פסוק ד').
 – "כספו לא נתן בנשד" (פסוק ה').
- ב. איזה גמול מובטח לצדיק לפי פסוק ה', ואיזה גמול נוסף מובטח לו לפי המזמור?
20. עיין **בתהלים**, מזמור קמ"ה.
- א. מה אפשר ללמוד מפסוקים א-ט' על יחסו של ה' אל החוטאים? בסס את דבריך על הכתוב.
- ב. "גדול ה' ומְהַלֵּל מאד" (פסוק ג').
 עיין בפסוקים ד'-ט"ז וציין שלושה דברים שבגללם ה' "מְהַלֵּל מאד".

בהצלחה!